

NYE OPLYSNINGER OM
FUGLELIVET I HOLTE OG OMEGN

AF

AXEL KOEFOED

Efter Fremkomsten af den i forrige Hæfte trykte Beretning om Holte-egnens Fugle har jeg fra forskellige fugleinteresserede Mennesker modtaget en Række Oplysninger, der nedenfor skal meddeles; endvidere har jeg tilføjet enkelte Angivelser, der vedrører denne Egn, og som findes i de saakaldte Fyrberetninger¹.

KNARAND, *Anas strepera*. En Knarand blev skudt paa Furesø den 16. August 1912 (Kai Hammer).

SPIDSAND, *Anas acuta*. To Spidsænder opholdt sig i Furesø den 23. April 1921 (C. V. Otterstrøm).

KNOPSVANE, *Cygnus olor*. I 1923 har et Par Knopsvaner igen forsøgt at yngle i Kollemose; de begyndte at bygge Rede de første Dage af Maj inde i en større Rørholm og fik ogsaa lagt to Æg; af en eller anden Grund blev de dog forjagede derfra, og jeg har ikke siden set dem. Desværre er der i Aar bygget flere smaa Sommerhuse i det Hjørne, hvor de plejede at holde til, og dermed er sikkert Svanens Saga forbi her i Mosen.

HVINAND, *Clangula glaucion*. Den 1. Maj 1887 saa Oluf Winge større og mindre Flokke af Hvinænder i Furesø, og den 11. December samme Aar var der adskillige smaa Flokke samme Sted og i Bagsværd Sø; se V. Fyrberetning for 1887, S. 33.

EDERFUGL, *Somateria mollissima*. Den 22. April 1919 saa C. V. Otterstrøm en ♂ i Furesø, og den 22. April 1920 en Flok paa ca. 50 samme Sted. Tre Ederfuglehanner opholdt sig en Morgen sidst i Oktober 1921 i Vejlesø (Ludvig Hammer).

¹ Chr. F. Lütken: I. Jahresbericht (1883), II. Jahresbericht (1884) über die ornithologischen Beobachtungsstationen in Dänemark. Ornith., Wien 1885—1886. — O. Winge: III., IV., V. Report on Birds in Denmark. Ornith., Wien 1887—89. — H. Winge, fra 1911 R. Hørring: Fuglene ved de danske Fyr i 1888—1920. Vid. Meddel. fra naturhist. Foren., Kbhvn. 1891—1922.

GRAAGAAS, *Anser cinereus*. I April 1915 iagttog Hr. Paul Hude en Flok Graagæs, der spiste paa en nysaaet Havremark ved Nordenden af Furesøen ud for Bidstrup Hegn. Gæssene, en Flok paa 50—60 Stykker, satte fire paa Vagt omtrent i Markens Hjørner, medens Resten roligt forsynede sig forholdsvis tæt samlede i Markens Midte. De fire Vagtposter spiste ikke, medens de stod i Hjørnerne, men stod og spejdede til alle Sider. Hr. Hude saa dem blive afløst efter en Stunds Forløb af fire andre. Da han en Tid havde iagttaget dem i Ro, gik han lidt ned imod dem, men da den nærmeste Vagtpost opdagede ham, hørte han den skræppe op, hvorpaa hele Flokken øjeblikkelig gik til Vejrs og forsvandt imod Nordøst. Hr. Hude har et Par andre Gange samme Sted om Foraaret set Flokke af Graagæs, der fløj saa lavt, at han antog, de kom fra en Mark.

TRANE, *Grus cinerea*. En Flok Traner passerede om Eftermiddagen, den 22. April 1909, med høje trompetstødlignende Skrig over Bistrup Hegn i Retning mod Nordøst. En Kile tranelignende Fugle trak om Formiddagen, den 11. Oktober 1911, mod Nord over Holte, men paa for lang Afstand til sikker Bestemmelse; S. Saxtorph meddelte senere, at der i de Dage var skudt en Trane ved Farum (Kai Hammer).

RØDBEN, *Totanus calidris*. Den 18. og den 27. Maj 1912 var der et Par Rødben paa Vaserne ved Furesø; endvidere blev en enkelt Rødben set den 27. April 1914 paa Engen ved Frederikslund Skov (Kai Hammer).

ALK, *Alca torda*. Den 7. og den 10. April 1920 holdt ca. 50 Alke til i Furesø; de var let kendelige under Flugten og syntes delvis at optræde parvis. Den 16. April saaes ingen paa Søen, medens derimod den 22. og den 28. April ca. 10 og den 8. Maj 10 til 20 blev iagttagne. Endelig saaes den 25. Maj atter en Flok paa 10; Søens Overfladetemperatur var da ca. 12,5°. Bøgen begyndte at springe ud allerede den 15. April, og det virkede ejendommeligt med Alkene i Søen, omgivet af den udsprungne Skov, men Grunden til, at Alkene blev her saa længe, er vel den, at den dybe Furesø opvarmes meget langsomt, saa de dybt dykkende Fugle kommer ned i meget koldt Vand. Efter 25. Maj kom Hr. Otterstrøm paa Grund af Bortrejse ikke paa Søen i længere Tid. Andre Aar end 1920 husker Hr. Otterstrøm ikke

at have set Alke i Furesø; om Vinteren er her dog sikkert nogle, men Vinterfugle har han kun sjældent haft Lejlighed til at studere nærmere.

RØRDRUM, *Botaurus stellaris*. Den 28. Maj 1917 opholdt en Rørdrum sig neden for Hr. Otto Wolff's Have i et større Rørbælte, stødende op til Kollemose. Dens underlige Lyd hørtes flere Dage i Træk, og han troede først, den stammede fra, at der blev banket paa en Baad, der laa trukket op paa den anden Side af Mosen.

STORK, *Ciconia alba*, har i flere Aar, men dog ikke siden ca. 1912, ynglet paa Hestkøbgaard ved Birkerød; derimod har et Par Storke i 1923 haft Rede paa en Skorsten paa Teglværket lidt Nord for Birkerød Jernbanestation, hvor de fik Unger. Det er første Gang, de har bygget der, og man havde ikke forsøgt, saasom ved at lægge et gammelt Vognhjul eller lignende Redemateriale op paa Skorstenen, at tiltrække dem (Paul Hude).

SORT STORK, *Ciconia nigra*. En ung ♀ blev set i Rudeskov, den 28. August 1880. Se I. Fyrberetning for 1883, S. 48.

SKARV, *Phalacrocorax carbo*. En Eftermiddag, sidst i April 1920, blev et Par Skarver set flyvende over Terrænet mellem Vejle- og Furesø i Retning nordefter (Ludvig Hammer).

LÆRKEFALK, *Falco subbuteo*. En udvoksen ♂ blev skudt paa Furesø den 13. August 1912. Ligeledes blev den 21. August 1913 en Lærkefalk skudt samme Sted; den indeholdt i Maven en Digesvale samt en Del Gedehamse (Kai Hammer).

KONGEØRN, *Aquila fulva*, har E. Myhlertz kun set en Gang i Rudeskov; det var en taaget Marts morgen 1911 ved Stubbesø. Nævnte Dag gik han, som saa ofte, en Tur gennem Rudeskov og hørte da ved Fiskebakken Duehøgen, *Astur palumbarius*, skrigte mere op end sædvanligt, hvorfor han gik efter Lyden; han saa da en Kongeørn flyve op fra den gamle Eg, som endnu staar der i Kanten af Granerne. Ørnen fløj over imod Lollikegaarden, men vendte om, da den var kommet noget uden for Skoven, og kom atter op til Fiskebakken, hvor to Musevaager, *Buteo vulgaris*, skreg op mere end almindeligt; han saa da Ørnen komme sejlende langs Vejen i Kanten af de gamle Bøge lige imod sig kun ca. 20 m oppe. Da den var kommet paa korteste

Afstand, sprang han frem og forskrækkede den derved saadan, at den kastede begge Fangerne fremefter og slog fuld Kraft bak med de mægtige Vinger — et herligt Syn paa saa kort en Afstand. Den slog nu i nogle store Kredse ned langs Mosen og forsvandt over en høj Gran ved Planteskolen. Da den havde passeret Toppen af Granerne, fløj den ellers saa modige Duehøg ud fra en Gran lige saa forskræmt, som kunde det have været en Due, den selv var efter. Siden har han ingen Ørne set i Rudeskov, ej heller Glenter paa Træk, sikkert fordi Terrænet desværre har skiftet saa meget Karakter i de senere Aar.

HAVØRN, *Haliaëtus albicilla*. Ved Lillekalv i Furesø forfulgte en Havørn den 8. August 1911 en stor Flok Terner, *Sterna hirundo*; der skal iøvrigt i det Aar være iagttaget et Par Havørne ved Furesøen flere Gange i Sommerens Løb (Kai Hammer).

SORT GLENTE, *Milvus migrans*, saa R. Jul. Olsen, den 20. Marts 1904 Kl. 1, flyvende hen over Nørreskov ved Furesø; se 22. Fyrberetning for 1904, S. 221.

GLENTE, *Milvus iclinus*, havde Rede i Frederiksdal Skov ved Furesø, den 9. Maj 1880 (Cand. pharm. Faber); se I. Fyrberetning for 1883, S. 5. Glenten saa Hr. E. Myhlertz omtrent hvert Aar fra 1903 til 1910 — særlig i Foraarstiden — trække over Holteskovene. Kai Hammer saa den 30. Marts 1909 to Glenter flyve over hans Have i Holte.

DUEHØG, *Astur palumbarius*, iagttog E. Myhlertz første Gang i 1903 i Rudeskov, men naturligvis havde den været der mange Aar før. Ofte har han set baade Han og Hun i Yngletiden sidde paa en væltet Birkestamme ved Sækkedam i nævnte Skov. Reden havde Høgene i en gammel Birk ca. 5 m over Jorden midt ude i nævnte Dam.

FISKEØRN, *Pandion haliaëtus*, var næsten en daglig Gæst i Løgsøen i Rudeskov i 1903 og nærmest følgende Aar (Erik Myhlertz).

PERLEUGLE, *Nyctale funerea*, blev set i Nørreskov ved Furesø den 25. Oktober 1881; se I. Fyrberetning for 1883, S. 10.

HULDUE, *Columba oenas*. I Firserne byggede Hulduen almindelig i Skovene ved Furesø (Cand. pharm. Faber); se I. Fyrberetning for 1883, S. 42.

MURSVALE, *Cypselus apus*. Om Mursvalen kan jeg tilføje, at en Koloni paa 12—14 Par i 1923 har ynglet i Vandtaarnet paa Virum Skole.

LILLE FLAGSPÆTTE, *Dendrocopus minor*. En Hun iagttoges den 5. Januar 1919 af Læge Kai Hammer paa ganske nært Hold i et Ellekrat ved Furesøens Kyst; se 37. Fyrberetning for 1919, S. 220.

MELLEMLAGSPÆTTE, *Dendrocopus medius*. En ung Fugl blev skudt i Rudeskov, den 15. August 1895, af afdøde Knud Andersen; ligeledes er en ♂ juv. skudt i samme Skov, den 11. August 1919, af R. Hørring. Begge Fuglene findes paa Zoologisk Museum.

RAAGE, *Corvus frugilegus*. I en Lund, stødende op til Hestkøbgaards Have ved Birkerød, har der i de sidste 20 Aar været en Raagekoloni paa 100 à 125 Reder; der skydes hvert Aar ved Løvspring ca. 500 Unger (Grosserer Andreas Hansen).

RAVN, *Corvus corax*. En Ravn blev set den 18. November 1912 paa en Mark ved Dronninggaard; to Ravné fløj mod Syd over Holté om Formiddagen, den 16. Marts 1914 (Kai Hammer).

DIGESVALE, *Hirundo riparia*. Den 13. August 1912 var der et mægtigt Træk paa mange Tusinde Digesvaler over Furesøen (Kai Hammer).

GRANSANGER, *Phyllopseustes rufus*. En Rede med 6 Æg af Gransangeren blev fundet i Gelskov den 29. Maj 1914. Lokalteten var en henved 2 ha stor Bevoksning af 13 m høje Fyrretræer, staaende spredt i tæt Underskov. Reden sad ca. 60 cm over Jorden i en lille Bøg; Indgangshullet var i øverste Kant af nordre Side (Kai Hammer).

STOR KORSNÆB, *Loxia pityopsittacus*. Otte Individier opholdt sig den 8. Marts 1911 i Vejtræerne i Dronninggaards Allé; de sad og pillede Frøet ud af Fyrrekogler, som de hentede i en Plantning i Nærheden (Kai Hammer).

RETTELSER:

Side 42, Linie 3 f. o.: Frydenlundsskov, læs Frederikslundsskov.

— 60, — 4 f. n.: Juni, læs Juli.
